

Oponentský posudek na bakalářskou práci Jenifer Kotáskové *Život na dvorech a v rezidencích renesančních vládců a velmožů v dobových zpracováních*

Cílem bakalářské práce Jenifer Kotáskové je podle jejích slov „zmapování každodenního života na renesančních dvorech a v rezidencích velmožů“ (s. 7), a to na základě dvou českých raně novověkých textů historiografické povahy: diáře Adama mladšího z Valdštejna, resp. šestnácti dochovaných svazků jeho deníkových záznamů z let 1602 – 1633, a tří dochovaných částí spisování o pánech z Rožmberka od Václava Březana, jež vznikly v první dekádě 17. století, tj. tzv. *Života Viléma z Rožmberka*, *Života Petra Voka z Rožmberka* a *Krátkého a summovního výtahu Rožmberské kroniky*. Již z tohoto proklamovaného záměru je zřejmé, že bakalářská práce J. Kotáskové chce spíše než literárněhistorickým pojednáním být příspěvkem k bádání o tzv. dějinách všedního dne.

Interdisciplinární přesahy jsou pro studia raného novověku nepochybně stále velkou výzvou, metodologické podněty mezioborového charakteru však autorka bakalářské práce bohužel nevyužila, ani – rovněž ke škodě věci – nikde nereflektuje zvolenou metodu, ba ani nezduodňuje, proč zcela pominula přístupy literární vědy (v seznamu sekundární literatury není jediný titul z oblasti literární historie, J. Kotásková zřejmě nepracovala ani se základními literárněvědnými příručkami). Autorka bakalářské práce přitom zjevně nemá metodologickou průpravu historika zabývajícího se tzv. dějinami všedního dne a z její práce je patrná spíše bezradnost: její přístup je veden především naivní vírou v přímý kontakt s dějinnou skutečností skrze slovesná sdělení fixovaná písmem. K problematice předosvícenských historiografických pojednání jako specifického typu historických pramenů ovšem dnes existuje již poměrně početná odborná literatura (viz např. práce Petra Čorneje), stejně tak k problematice osobních deníků aj. ego-dokumentů (četné metodologické podněty nabízí např. stať Petra Mati, která je přímo součástí edice Valdštejnových diáří, nebo dnes již několikavazková ediční řada *Manu propria* nakladatelství Scriptorium, věnovaná právě ego-dokumentům z prostředí středoevropské aristokracie raného novověku).

Z výše uvedeného je zřejmé, že J. Kotásková přistupuje k Valdštejnovým a Březanovým textům jako k historickým pramenům podávajícím informace o dobových festivitech v českých aristokratických rezidencích; v případě Březanova historiografického spisování se tak např. spokojuje s tvrzením, že „z historiografického hlediska se jedná o velmi důležitý pramen, který se pro nás i dnes stává bohatým zdrojem informací“ (s. 10), a neklade si např. vůbec otázku po jeho žánrovém charakteru. V bakalářské práci ostatně není nikde zdůvodněno, proč byly vzhledem ke zvolenému tématu vybrány právě Březanovy a Valdštejnovy texty, a jejich představení je nejen velmi stručné (viz kapitola 2), ale dokonce místy až zavádějící, např. když se titulů novodobých edic *Deník rudolfinského dvořana* (pro Valdštejnova diária) a *Životy posledních Rožmberků* (pro *Život Viléma z Rožmberka* a *Život Petra Voka z Rožmberka*) používá způsobem, jako by šlo o názvy původní, a vytváří se tak představa, že tyto knižní celky, vytvořené teprve novodobými editory, představují původní, autorskou podobu daných textů.

Jistá bezradnost autorky je zřejmá i z celkové struktury práce. Jaký význam vzhledem ke zvolenému tématu má např. kapitola 3, v níž je neústrojně spojen stručný exkurz do genealogie Rožmberků a Valdštejnů s biografickým medailonem Václava Březana (viz 3.4)? Těžiště práce měla zjevně představovat kapitola 5: v ní ovšem nenajdeme analýzu, natož interpretaci vybraných textů, daná kapitola má (zatím) spíše podobu komentovaných výpisků z primární či sekundární literatury, a to výpisků nejednou obsáhlých či četných (viz např. kapitoly 5.1, 5.3, 5.5 či 5.10). Nelze (zatím) souhlasit ani s tím, že v bakalářské práci J. Kotáskové „byl nastíněn obraz Petra Voka skrze Mařánkovo dílo *Barbar Vok*“, jak se tvrdí v závěru (s. 41), neboť o tomto Mařánkově románu zde nalezneme jen stručnou zmínku (viz s. 14). Obdobně se v závěru bakalářské práce tvrdí, že Březan i Valdštejn ve svých textech

používali „osvědčené formule a typické fráze“ (s. 41), stylistickou ani rétorickou analýzu daných textů ovšem (zatím) bakalářská práce nenabízí a spokojuje se s tímto povšechným konstatováním atd.

Z textu J. Kotáskové je rovněž patrné, že jeho autorka občas zápasila s dodržením základních náležitostí odborného textu – v práci se např. objevují citáty bez uvedení bibliografického údaje (viz s. 13 a 30). Zejména v kapitolách 2 a 3 pak není zřejmé, zda daný text resumuje výsledky autorčina bádání, nebo zda se v něm uvádí také výsledky jiných badatelů (především M. Koldinské, P. Mati a J. Pánka), příp. na které jejich práce se konkrétně odkazuje. Sám text práce není příliš stylisticky zdařilý (viz především neústrojně opakování slov) a mnohde postrádá kohezi (viz např. kapitolu 3.2). To vše svědčí především o chvatu, ve kterém zřejmě práce vznikala.

Navzdory uvedeným připomínkám bakalářskou práci Jenifer Kotáskové k obhajobě **doporučuji**, konečné rozhodnutí o jejím hodnocení (**dobře** – **nedostatečně**) však ponechávám na průběhu ústní obhajoby.

V Praze 27. srpna 2014

Mgr. Marie Škarpová, Ph.D.